

Nr 48.

Ankom till riksdagens kansli den 24 mars 1938 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare statsunderstöd till ett torrlägningsföretag, avseende utdikning av sjöarna Ralången och Lunnasjön i Hultsjö socken av Jönköpings län.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 12 mars 1938 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 253, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att till nedskrivning av det till förbättrad utdikning av förut uttappade sjöarna Ralången och Lunnasjön för torrläggning av mark i Hultsjö socken av Jönköpings län den 4 augusti 1922 beviljade lånet från odlingslånefonden må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av 15,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet.

Den 4 augusti 1922 beviljade Kungl. Maj:t till förbättrad utdikning av förut uttappade sjöarna Ralången och Lunnasjön för torrläggning av mark i Hultsjö socken av Jönköpings län dels statsbidrag från allmänna avdikningsanslaget med 15,030 kronor och dels lån från odlingslånefonden med 30,070 kronor, varjämte Kungl. Maj:t fastställde för företaget upprättad arbetsplan.

I en den 5 januari 1938 dagtecknad, av länsstyrelsen i Jönköpings län med utlåtande den 26 januari 1938 jämte av vederbörande landsfiskal verkställd utredning rörande de olika delägarnas ekonomiska ställning överlämnad skrift har *arbetsstyrelsen för företaget* anhållit om nedskrivning med största möjliga belopp av nyssnämnda till företaget beviljade statslån. Vid arbetsstyrelsens skrift har fogats, bland annat, ett av lantbruksingenjören C. Berner med biträde av gode män den 30 december 1937 avgivet utlåtande.

Över ansökningen hava infortrade yttranden avgivits den 10 februari 1938 av lantbruksstyrelsen och den 8 mars 1938 av statskontoret.

Lantbruksstyrelsen har — ehuru med viss tvekan med hänsyn till att företaget kommit till stånd trots avstyrkande av vederbörande lantbruksingenjör — föreslagit, att för nedskrivning av till ifrågavarande företag beviljat lån från odlingslånefonden måtte från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av 15,000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört huvudsakligen följande.

»Den i ärendet verkställda utredningen ger vid handen, att den båtnad, som kunnat utvinnas av förevarande torrlägningsföretag, ej utgör mer än

omkring 36 procent av det vid företagens igångsättande påräknade båtnadsvärdet. Tillika ha de verkliga kostnaderna — i huvudsak till följd av omständigheter, varöfver delägarna ej torde ha kunnat råda — kommit att ej oväsentligt överstiga de kostnader, varmed man ansett sig böra kalkylera vid beviljande av statsunderstöd åt företaget. Mot ett båtnadsvärde av i runt tal 310 kronor per hektar av den i företaget ingående marken svarar sålunda ett kostnadsbelopp av omkring 870 kronor per hektar. Enligt vad som framgår av utredningen ha intressenternas egna kostnader för torrläggningen uppgått till cirka 640 kronor per hektar, och deras annuiteter för statslånet belöpa sig enligt utredningen till i runt tal 30 kronor per hektar. Såsom lantbruksstyrelsen framhållit är nyssnämnda proportion mellan vunnit båtnad och utlagd kostnad i hög grad ogynnsam, varjämte den årliga utgift i form av låneannuitet, som delägarna ha att vidkännas, får betecknas som synnerligen hög, särskilt i betraktande av att intressenternas ekonomiska ställning i allmänhet är mindre god. Med hänsyn till det nu anförda ävensom därtill, att de undersökningar rörande ifrågavarande marks lämplighet ur odlings synpunkt, som föranledde tillkomsten av ifrågavarande företag, synas ha givit ett missvisande resultat, torde billighetsskäl tala för att ytterligare statsunderstöd beredes företaget. — — — — —

Statsunderstödet torde på sätt lantbruksstyrelsen föreslagit böra få formen av bidrag till minskning av företagens skuld till staten å det den 4 augusti 1922 beviljade lånet från odlingslånefonden. Den beräkningsgrund, som lantbruksstyrelsen tillämpat för bestämmande av bidragets storlek, kan jag biträda. Från avdikningsanslaget torde alltså för nedskrivning av nyssnämnda lån böra anvisas ett belopp av 15,000 kronor. Härtill bör emellertid riksdagens samtycke inhämtas. Beloppet torde icke böra inräknas i det belopp, som Kungl. Maj:t enligt riksdagens medgivande äger för visst år bevilja jämlikt gällande bestämmelser för avdikningsanslagets användning.»

Utskottet. Utskottet, som anser sig böra tillstyrka förevarande framställning, hemställer således,

att riksdagen medgiver, att till nedskrivning av det till förbättrad utdikning av förut uttappade sjöarna Ralången och Lunnasjön för torrläggning av mark i Hultsjö socken av Jönköpings län den 4 augusti 1922 beviljade lånet från odlingslånefonden må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av 15,000 kronor.

Stockholm den 24 mars 1938.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 45.